

چهل حدیث منتخب از کریم اهل بیت حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام

۱- غُسْلُ الْيَدَيْنِ قَبْلَ الطَّعَامِ يَنْتَفِي الْفَقْرَ

شستن دستها قبل از غذا خوردن فقر و تنگدستی را می زداید .

۲- الْمِزَاحُ يَأْكُلُ الْهَيْبَةَ

مزاح و شوخی های بی جا شخصیت و وقار انسان را از بین می برد .

۳- الْعَارُ أَهْوَنُ مِنَ النَّارِ

سرزنش و ننگ شمردن مردم نسبت به انسان آسانتر از معصیت و گناهی که موجب آتش جهنم می شود.

۴- لَا أَدَبَ لِمَنْ لَأَعْقَلَ لَهُ كَسَى ادب ندارد عقل ندارد.

۵- لَا تُعَاجِلِ الدَّنْبَ بِالْعُقُوبَةِ وَاجْعَلْ بَيْنَهُمَا لِإِعْتِدَارٍ طَرِيقاً

در مجازات خطاکار شتاب مکن ، و میان خطا و مجازات راهی برای عذرخواهی قرار بده .

۶- وَ لَعَمْرِي أَنَا لَأَعْلَمُ الْهُدَى وَ مَنَارُ التَّقَى

به جانم قسم که ما پرچم های هدایت و نشانه های روشن پرهیزگاری هستیم .

۷- إِنْ أَبْصَرَ الْأَبْصَارَ مَا نَقَدَ فِي الْخَيْرِ مَذْهَبَهُ

به راستی بیناترین دیده ها آن است که در خیر نفوذ نماید .

۸- الزُّهْدُ ، رَغْبَةٌ فِي التَّقْوَى وَ الزَّهَادَةُ فِي الدُّنْيَا زهد، رغبت به تقوا و بی رغبتی در دنیا است .

۹- الْجِلْمُ كَظْمِ الْغَيْظِ وَ مِلْكُ النَّفْسِ . بردباری و حلم فروبردن خشم و تسلط بر نفس است .

۱۰- السَّدَادُ دَفْعُ الْمُتَكْرِرِ بِالْمَعْرُوفِ . دوستی و سداد برطرف نمودن زشتی به وسیله خوبی است .

۱۱- مَنْ صَلَّى فَجَلَسَ فِي مَصَلَّاهُ إِلَى طُلُوعِ الشَّمْسِ كَانَ لَهُ سِتْرًا مِنَ النَّارِ

هر که نماز صبح را بخواند و در جایگاه خود بنشیند تا خورشید طلوع کند برایش پوششی از

آتش خواهد بود. (در روز قیامت)

۱۲- إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ فِيهِ مَصَابِيحُ النُّورِ وَ شَفَاءُ الصُّدُورِ

همانا این قرآن چراغ های هدایت به سوی نور و سعادت است و این قرآن شفای دلها ست.

۱۳- الْكِرْمُ ؛ اِبْتِدَاءً بِالْعَطِيَّةِ قَبْلَ الْمَسْأَلَةِ

تعریف کرم : آغاز نمودن به بخشش قبل از درخواست

۱۴- قِيلَ فَمَا الدِّينِيَّةُ؟ قَالَ النَّظْرُ فِي الْيَسِيرِ وَ مَنْعُ الْحَقِيرِ

سؤال شد دینت و پستی چیست ؟ فرمودند : کوچک بینی ، دریغ کردن از اندک .

۱۵- إِنَّمَا يُجْزَى الْعِبَادُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ

همانا در روز قیامت بندگان به مقدار عقل و درک و شعورشان مجازات می شوند .

۱۶- لَا حَيَاءَ لِمَنْ لَا دِينَ لَهُ

کسی که حیاء ندارد دین ندارد.

۱۷- حَاجَةٌ أُخِ لِي فِي اللَّهِ أَحَبُّ مِنِّي مِنْ عِتِكَافِ شَهْرٍ

هر آینه برآوردن حاجت و رفع مشکل برادرم از یک ماه اعتکاف نزد من بهتر و محبوب تر است .

۱۸- مَنْ أَكْثَرَ مُجَالَسَةَ الْعُلَمَاءِ أَطْلَقَ عِقَالَ لِسَانِهِ

هر که با علماء بسیار مجالست نماید سخنش و بیانش آزاد و روشن خواهد شد .

۱۹- مَنْ أَكْثَرَ مُجَالَسَةَ الْعُلَمَاءِ فَتَقَّ مَرَاتِقَ ذَهْنِهِ

کسی که با علماء بنشیند ذهن و اندیشه اش باز و توسعه می یابد .

۲۰- مَنْ أَكْثَرَ مُجَالَسَةَ الْعُلَمَاءِ كَانَتْ لَهُ وِلَايَةٌ لَا يَعْلَمُ وَ إِفَادَةٌ لِمَا تَعَلَّمَ

کسی که با علماء بنشیند؛ بر معلوماتش افزوده می گردد و به سهولت می تواند دیگران را هدایت نماید.

۲۱- التَّقْوَى بَابٌ كُلُّ تَوْبَةٍ

پرهیزگاری سر آغاز هر توبه است .

۲۲- التَّقْوَى رَأْسُ كُلِّ حِكْمَةٍ

پرهیزگاری رأس هر حکمتی ست.

۲۳- التَّقْوَى شَرَفٌ كُلُّ عَمَلٍ

پرهیزگاری شرف و بزرگی هر عملی ست.

۲۴- التَّقْوَىٰ فَازَ مَنْ فَازَ مِنَ الْمُتَّقِينَ

پرهیزگاری کامیابی ست که کامیابی آن از آن متقین و یقین پیشگان است .

۲۵- لَاغْنَىٰ أَكْبَرَ مِنَ الْعَقْلِ هیچ ثروتی بزرگتر از عقل نیست.

۲۶- لَا فَقْرَ مِثْلَ الْجَهْلِ هیچ فقر و نداری مثل نادانی نیست .

۲۷- لَا وَحْشَةَ أَشَدَّ مِنَ الْعُجْبِ هیچ وحشتی سخت تر از خود پسندی نیست.

۲۸- لَا عَيْشَ أَلَدَّ مِنْ حُسْنِ الْخُلُقِ هیچ عیشی لذت بخش تر از خوش اخلاقی نیست .

۲۹- صَاحِبِ النَّاسِ مِثْلِ مَا تُحِبُّ أَنْ يُصَاحِبُكَ

چنان با مردم مصاحبت داشته باش که خود دوست داری به همانگونه با تو مصاحبت کنند.

۳۰- هَلَكَ النَّاسُ فِي ثَلَاثٍ ، الْكِبْرِ ، الْحِرْصِ ، الْحَسَدِ

موجب هلاکت مردم سه چیز است ، خود پسندی ، حرص ، حسادت

۳۱- لَا تُجَاهِدِ الطَّلَبَ جِهَادَ الْغَالِبِ وَلَا تَتَّكِلْ عَلَى الْقَدْرِ إِتْكَالَ الْمُسْتَسْلِمِ .

چون شخص پیروز در طلب مکوش و چون انسان تسلیم شده به قدر اعتماد نکن .

۳۲- مَنْ اِتَّكَلَ عَلَى حُسْنِ الْإِخْتِيَارِ مِنَ اللَّهِ لَهُ لَمْ يَتَمَنَّ أَنْهُ فِي غَيْرِ الْحَالِ الَّتِي أَخْتَارَهَا اللَّهُ لَهُ

هر که به نیک گزینی خداوند دلگرم باشد آرزو نمیکند در وضعی جز آنچه خدا برایش برگزیده باشد.

۳۳- اِعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا ، وَ اِعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ مَوْتُ غَدًا

چنان برای دنیایت تلاش کن که گویی همیشه زنده ایی و چنان برای آخرت تلاش کن که گویی

فردا مرگت فرا می رسد .

۳۴- مَا تَشَاوَرَ قَوْمٌ إِلَّا هَدَوْا إِلَىٰ رُشْدِهِمْ

هیچ قومی مشورت نکرد مگر اینکه به ترقی و تکامل راه یافت .

۳۵- عَلَّمَ النَّاسَ عِلْمَكَ وَ تَعَلَّمَ عِلْمَ غَيْرِكَ

مردم را با علم خود، دانش بیاموز و خود نیز دانش دیگران را فراگیر .

۳۶- مَنْ عَبَدَ اللَّهَ عَبَدَ اللَّهَ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ

کسی که خدا را اطاعت و عبادت کند خداوند همه چیز را مطیع او گرداند .

۳۷- وَإِذَا أَرَدْتَ عِزًّا بِلاَ عَشِيرَةٍ ، وَ هَيْبَةً بِلاَ سُلْطَانٍ فَأَخْرُجْ مِنْ دُلِّ مَعْصِيَةِ اللَّهِ إِلَى عِزِّ طَاعَةِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ

اگر عزتی بدون بستگان و شکوهی بدون سلطنت ، خواهی ، از معصیت و نافرمانی خدا به طاعت و فرمانبری خداوند عزوجل درآی .

۳۸- بَيْنَ الْحَقِّ وَالْبَاطِلِ أَرْبَعُ أَصَابِعَ ، مَا رَأَيْتَ بَعَيْنِكَ فَهُوَ الْحَقُّ وَ قَدْ تَسْمَعُ بِأُذُنَيْكَ بِاطِلًا كَثِيرًا

بین حق و باطل به اندازه چهار انگشت فاصله است آنچه با چشمت ببینی حق است و چه بسا با گوش خود سخن باطل بسیاری را بشنوی .

۳۹- مَنْ آدَامَ الْإِخْتِلَافِ إِلَى الْمَسْجِدِ أَصَابَ إِحْدَى ثَمَانِ آيَةٍ مُحْكَمَةٍ وَ أَحَاً مُسْتَفَادًا وَ عِلْمًا مُسْتَطَرَفًا وَ رَحْمَةً مُنْتَظَرَةً وَ كَلِمَةً تَدُلُّهُ عَلَى الْهُدَى أَوْ تَرُدُّهُ عَن رَدَى وَ تَرَكَ الذُّنُوبَ حَيَاءً أَوْ خَشْيَةً .

هر که پیوسته به مسجد رود به یکی از این هشت فایده می رسد : ۱- نشانه ای استوار

۲- دوستی قابل استفاده ۳- دانشی تازه ۴- رحمتی مورد انتظار ۵- سخنی که به راه راستش

کشد ۶- سخنی که او را از پستی برهاند ۷- ترک گناهان به خاطر شرم از خدا

۸- ترک گناهان به خاطر خوف از خدا

۴۰- لَا يَغْشَى الْعَاقِلُ مَنِ اسْتَنْصَحَهُ

عاقل و خردمند به کسی که از او نصیحت و اندرز خواهد خیانت نمیکند .

منبع : تحف العقول

معاونت فرهنگی و امور زائران
اداره کل برنامه های فرهنگی و آموزشی
WWW.abdolazim.com

